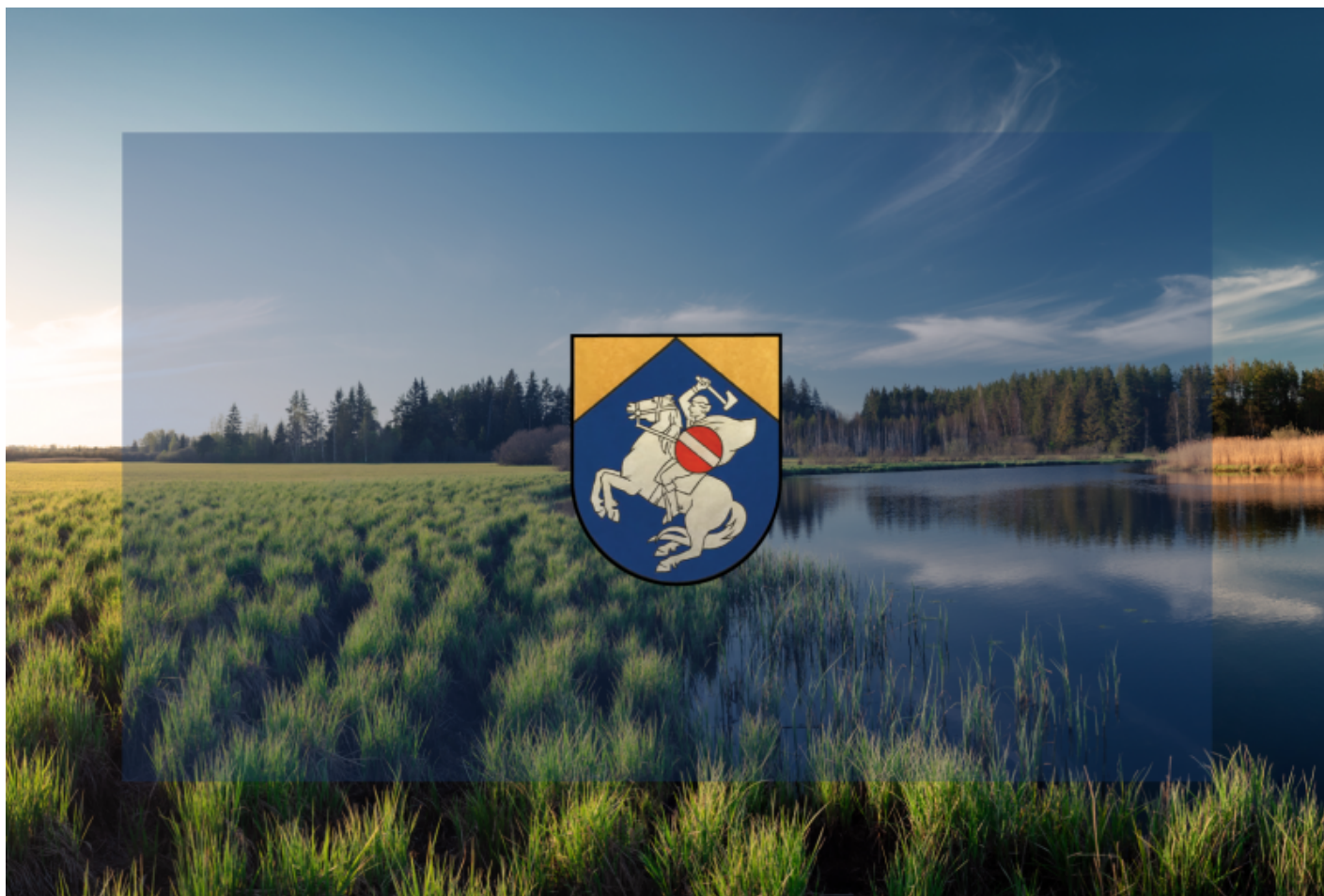

Cēsu novadam izveidots jauns ģerbonis

Apvienojot elementus no vēsturiskā Cēsu rajona ģerboņa ar jaunām heraldiskām figūrām, izstrādāts jauns apvienotā Cēsu novada ģerbonis, ko 21.aprīļa domes sēdē vienbalsīgi atbalstīja Cēsu novada deputāti.

Pieņemot Latvijas Valsts Heraldikas komisijas rekomendāciju jaunā Cēsu novada ģerboņa izstrādē citēt vēsturiski unikālo Cēsu reģiona heraldiku (Cēsu pilsētas ģerbonis pieņemts 1925.gadā, Cēsu apriņķa (vēlāk – rajona) ģerbonis – 1938.gadā), radīts ģerbonis, kurā sapludināti jau redzēti un jauni elementi. Izstrādāto ģerboni vēl jāapstiprina Heraldikas komisijā un jāreģistrē Kultūras ministrijā.

Kopš 2021.gada 1.jūlija, kad uz pirmo sēdi sanāca jaunizveidotā Cēsu novada deputātu korpuss, vēsturiskā Cēsu novada un citu apvienoto novadu ģerboņi zaudēja spēku. Līdz šim novada ģerboņa vietā tika izmantots mazais valsts ģerbonis, taču deputātu uzstādījums bija jauna ģerboņa izveide.

Par ģerboņa mākslinieku tika izvēlēts Laimonis Šēnbergs. Piebaldzēns, mākslinieks, dizaingrafiķis, Latvijas Valsts heraldikas komisijas priekšsēdētājs, vienlaikus arī Cēsu novada Jaunpiebalgas un Zosēnu pagasta ģerboņu autors.

Jauno ģerboni mākslinieks raksturo šādi: “Ģerboņa zilā lauka augšējā daļā zelta slīpstūri, kuri arī veido ševrona vai smailes veida figūru, simbolizē tieksmi uz attīstību

un izaugsmi. Zelta slīpstūri veido saules staru motīvu. Zem tiem seno novada vēsturi simbolizējošs Cēsu apriņķa ģerboņa senlatviešu sudraba jātnieks ar sarkansudrabsarkanu vairogu valsts karoga krāsu samēros”.

Ģerboņa izstrādes darba grupā strādāja: Cēsu novada Centrālās administrācijas Komunikācijas un klienta servisa pārvaldes vadītājs Kārlis Pots un komunikācijas speciālistes Ance Saulīte un Sabīne Mieze, Amatas apvienības pārvaldes Tūrisma un Āraišu ezerpils nodaļas vadītāja Eva Koljera, Cēsu Vēstures un mākslas muzeja direktore Kristīne Skrīvere un vēsturnieks, grāmatas “Cēsu ģerbonis” autors Tālis Pumpuriņš.

Lai dotu pēc iespējas precīzāku darba uzdevumu māksliniekam, pērnajā rudenī tika veikta jaunā novada iedzīvotāju aptauja, noskaidrojot vērtības, kādām, iedzīvotājiuprāt, jāparādās ģerbonī. Tajās dominēja tādi īpašības vārdi: latvisks, ainavisks, progresīvs, skaists. Un novadnieki, ieraugot jauno ģerboni, vēlējās sajusties lepni, piederīgi, priecīgi, iedvesmoti, patriotiski u.tml.

Kopumā tika izstrādātas vairāk nekā desmit ģerboņa skices, kas tika salīdzinātas ar iedzīvotāju paustajām vēlmēm un ekspertu viedokli. Par skicēm, kas guva lielāko atbalstu, vienlaikus tika veiktas konsultācijas Heraldikas komisijā, lai saprastu, vai tām būtu reāls atbalsts oficiālai apstiprināšanai.

“Mums bija ļoti svarīgi, lai ideju ģenerēšana ietu roku rokā ar faktiski vienlaicīgām konsultācijām Heraldikas komisijā. Jo nebūtu jēga izstrādāt gatavu ģerboni, ko nepieņemtu Heraldikas komisija. Jo ģerboņi ir ļoti specifiski simboli, kas pakļauti gana striktiem heraldikas likumiem – tos nevar vērtēt tikai “patīk-nepatīk” kategorijās vai popularitātes balsojumā,” stāsta ģerboņa izstrādes darba grupas vadītājs Kārlis Pots.

Sākotnējā fināla skicē bija paredzēts atjaunot jātnieka figūru tieši tādā pašā veidolā kā 1938.gada Cēsu apriņķa ģerbonī. Tomēr, ņemot vērā vairāku domes deputātu iebildumu, ka apaļā senlatviešu vairoga forma kombinācijā ar paralēli ģerbonim novietoto karoga motīvu uz šī vairoga atgādina plaši izplatīto ceļazīmi Nr.301 “Iebraukt aizliegts”, tika pieņemts lēmums vairogu pagriezt leņķī pret ģerboņa augšējo labo malu, kas saskanētu arī ar zirga un jātnieka pozu, jo cita vairoga forma nebūtu vēsturiski precīza un tādējādi netiktu atbalstīta Heraldikas komisijā.

Patlaban priekšā ģerboņa oficiālās apstiprināšanas ceļš. Kad tas būs paveikts, sagaidāms, ka ģerbonis arvien biežāk un plašāk parādīsies publiskajā telpā.

“Novēlu ģerbonim labi iedzīvoties un novēlu, lai vēl ilgi nebūtu nepieciešamība to mainīt,” domes sēdē pēc skices apstiprināšanas sacīja L.Šēnbergs.

Kā ziņots iepriekš, jaunā ģerboņa izstrāde neietekmē līdzšinējos pilsētu (Cēsu un Līgatnes) un pagastu ģerboņus. Tie paliek spēkā un ir izmantojami saskaņā ar līdzšinējiem saistošajiem noteikumiem.

